

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkerekedésében
vétetnek fel.

Felolós szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A hősök emléke.

Mindnyájunknak lelkünk legmélyéből fakad a vágy, hogy legendás hőseink iránt a hála és a kegyelet ne csupán a szívünkben éljen, hanem jusson kifejezésre is, még pedig legalább is olyan mértékben, mint aminő odaadásal ők áldoztak a hazának. És bár ebben a vágyban valamennyien egyetértünk, mégis a parlamentben ennek a vágnak, hálnak és kegyeletünk kifejezésének módjára nézve meglehetősen ellentétes felfogások kerültek egymással szembe.

A legmesszibbremenő álláspont az ellenzéki pártoké volt. Nem annyira a kegyelet, mint inkább a hála kérdésében. A kegyeletre nézve jórészt beérték a kormányjavaslat kereteivel, annál tovább mentek azonban a hála dolgában, amidőn lövészárok minden harcosszá számára hősiségük jutalmául a választójog megadását követelték. Ugy mondták, hogy aki jó volt a hazáért életet és vért áldozni, az épp olyan jó szavazónak is. Ezzel szemben kormány és többség annak a felfogásnak adtak kifejezést és szereztek érvényt, hogy a választójog kérdése az új törvény ki próbálása előtt nem hozható szőnyegre, mert ezen a téren egy elhamarkodott lépés a nemzet életében helyrehozhatatlan hibát okozhat.

Bár a tetszetősebb álláspont kétségtelenül az ellenzéki, a komolyabb hazafias megfontolás mégis kénytelen meghajolni Tisza István gróf miniszterelnök okai előtt, melyeknek hatása alatt ezt a tetszetős indítványt a többség visszautasította. A választójogi radikálizmus veszedelmességét semmi sem bizonyítja jobban, minthogy amikor tíz egynéhány évvel ezelőtt felülről kapott egy félelmes lökést, akkor az eszme mostani ellenzéki vezérszónokai mind kezét fogták Tiszával arra, hogy ezt a veszedelmet az országtól elhárítsák. Nem is szólva arról, hogy hiszen a radikális választójog hívei voltak a kormányon is, akkor azonban felelősségük tudata visszatartotta attól, hogy ebben a kér-

désben elfoglalt álláspontjukat meg is valósítsák.

Ezt a mélyreható kérdést sem háborus forgatagban megoldani, sem jutalmazás szempontjából kezelni nem lehet. A lövészárok népe hazájáért verekszik, hogy az ne jusson idegen kézre s maga tiltakoznék leginkább az ellen a számla és viszontszolgálat sivár felfogása szerint bírálják el. Azt kívánja, hogy emeljük az általános anyagi és szellemi színvonalat s erre rakjuk a politikai jogok kiterjesztését. A választójogi radikálizmus nem a népnek az érdeke, hanem lehet érdeke a demagógiának és azoknak, akik az alkotmány lejáratásával akarják a maguk alkotmány- és nemzetellenes terveit megvalósítani. Az általános választójognak Európa minden társadalmára gyakorolt romboló hatása éppen elég ok arra, hogy mi a lehető legóvatosabbak legyünk.

Hőseink legszebb jutalma abban van, hogy emléküket kegyelettel őrizzük, övéiknek sorsát biztosítsuk s a töméntelen véráldozatot az ország javára fordítsuk. Ebben egyetértünk. Megbocsáthatatlan bűn volna ezt az egyetértést veszedelmes szélsőségekre vesztegetett erőforgácsolással gyöngíteni.

A hadifoglyokról.

Felháborító, hogy a nálunk fogságban élő ellenségeinknek mi minden szabad és hogy bannak velük. A munkáseány, a barakban dolgozó asszony fogoly muszkára kacint és némely hadiözvegy fogoly muszkáról ábrándozik. És míg a vőlegény, a férj, az apa a fronton küzd. Szibériában buslakodik, kórágynon nyöszörög, utolsóit hördül vagy messze hazájától, szülőföldjétől jeltelen sirban alusza örök álmát; a leány, menyasszony, feleség vagy hadiözvegy hitvese gyilkosával kacérkodik. A leány, asszony barátságos mosollyal, a vénasszonyok mézes-mázos szóval dedelgetik a fogoly muszkákat. Gyorsan peregve elpanaszolják minden bánatukat, minden keservüket. Elsírják előttük minden gondunk, bajunk, komor sötét színben mesélik el az itteni állapotokat, szidják a hatóságokat és keservesen sóhajtoznak a béke után.

A muszkát munkájáért jól tartják, dicsérik, becézik, de a saját vérükkel elégedetlenek. Az ha bele is szakad többet dolgozhatnak, hiszen földiének munkál. Katonáink a szabad-

ság, kimaradás tekintetében ugyanezek rövid porézon vannak, a muszkát, a foglyot azonban minden felügyelet nélkül láthatni a városban, a forgalmasabb tüzletek táján, beltban és korcsmában, sőt még a moziban is. A foglyaink moziznak és ha így megy tovább a Szabadliceális előadásokra is ellátogatnak. A fogoly a moziban késő éjjel, a városban egyedül, minden felügyelet nélkül, magyar leány, asszony fényképa a muszka cók-mókjában, magyar asszony szerelme... brr... felháborító. Sajnos ez így van. Ezt letagadnunk nem lehet. De hogy ezek a felháborító dolgok ne történhessenek, ahhoz a katonai állomásparancsnokságnak joga és hatalma van. A katonai állomásparancsnokság egyetértve a rendőrséggel tudna segíteni a bajokon és reméljük fog is.

Az állatok védelme.

Az állatokat ha köztük csak egy is megbetegszik, állami költségen is azonnal gyógyítják. Elzárják az istállót, kiveszik azt a padlótól a tetőig, a faluból egyetlen egy állat sem mehet ki, költséget sem az állam, sem a wagános ember kasszájából nem sajnálnak. Ellenben az ember ivadék, a gyermek megbetegedhetik járványos bajban vagy akármilyenben, nem csinálunk nagy ceremóniát. Várunk míg több lesz a beteg, több lesz a halé kis halott, több sirhant domborodik a a kis falusi temetőben. Akkor azután ki jön, ha van, a kórorvos, a járásorvos — konstátálja a járványt s ezzel vége. A kis házak lakói fogynak, a temető sarkertje népesedik! A városok közigazgatási hatóságai rendszerebben és nagyobb bizalommal hatják végre a közegészségügyi törvény rendelkezéseit. Sőt legtöbb város hatósága a legmesszibbremenő pénzáldozatot is meghozza a közegészségügynek minden tekintetben kifogástalan állapotban való helyezése érdekében. És így is van helyén, mert amikor az ember legdrágább kincséről, az egészségről van szó akkor még gondolni sem szabad a zaugoriságra vagy a takarékosagra, — hanem minden telhető el kell követnünk és semmit sem szabad sajnálnunk, amit egészségünk helyreállítására fordítottunk. A városokban alul az intelligensebb nép lakik, az állapotok tükrözik sőt — itt ott elég jók, — szomorú azonban az állapot az ember termő falusi talajban. Vagy nincs orvos vagy ha van is a harmadik faluban s nem ritkán felületes. Pedig ha valaha, most az emberirtás orgiája idején becsülhetnők meg, ápolhatnók fokozottabb köteleltségérzettel a jövőre jelentő gyenge emberpalántákat. Furcsa is a kulturál. Az állategészségügy államosítása ma-holnap jubiláns évfordulót ünnepel, az ember egészségügy pedig még mindig a középkori dzsungel utvesztőiben botorkál.

Távirati jelentés a gabona- és lisztrekvirálás eredményéről.

Gabona és lisztrekvirálási ügyben a polgármester következő táviratot intézte az Országos Közlelmészeti Hivatal megbízottjához:

Rekvirálva lett: buza hatszázötvenegy, rozs kettőszázhatvan, liszt kettőszáznyolcvanhárom, árpa negyvenegy, zab kettőszázötvenhét, csöves tengeri nyolcezerötvenkettő összesen: kilencezeröttszáznegyvenhét métermázs. Fenti tengerimennyiségben befoglalatik földművelésügyi miniszeri kontingensre zár alá helyezett háromezer métermázs morzsolt tengeri.

Eddig leszállított: buza egyszázegy, rozs egyszázharmincnyolc, liszt huszonegy, árpa huszonhat, zab egyszáznyolcvanhárom, csöves tengeri hatszáznyolcvanhat, morzsolt tengeri ötven, bab huszonnégy összesen: egyezeregyszáznyolcvannyolc métermázs.

Jószággallomány etetésére felhasználható tengerire vonatkozóan szükségleti kiszámítások megfelelően újból átdolgoztattak.

Beszállításra kitűzött nyolc napi határidő tegnap a külterületi birtokosokkal szemben is lejárt; mai naptól kezdve rendőrkapitányság csendőrséggel helyszínén tanyáról tanyára menve oly felhívással szorgalmazza a beszállítást, hogy nyolc nap elteltével késedelmezők költségén katonai karhatalommal fog a beszállítás eszközöltetni.

Városi közlelmészre lekötött sertés egyszáz darab hizik, ezek részére kettőszáz métermázs morzsolt tengeri lett lekötve.

Tárgyalásokból kétségtelenül megállapítható, hogy különösen a város belterületén termelőknél fölvetett egyének tulajdoni része földműves munkás, szőlő tulajdonos, kerti veteményekkel, tengerivel, burgonyával dinnyével bevetett csekély földök tulajdonosai, bérlői, kiknek buza, rozs, termése nem volt és ezenkívül olyanok, kik termelőik által igényelhető nagyobb fekvőt igénybe nem vették s ennek megfelelő mennyiségű gabonát nem vásárolhattak, vagy saját termésükből vissza nem tarthattak s ebből folyólag a fejenkénti és havonkénti tizennyolc kilogrammos fekvőtáznak tíz kilóra leszállítása folytán a különbözet beszállítására készletekkel nem rendelkeznek.

Kérem az összes munkálatok fölülvizsgálását.

Polgármester.

HIREK.

A Bajai Takarékpénztár tőke felemelése.

A Bajai Takarékpénztár igazgatósága a f. hó 12-én megtartott ülésén elhatározta, hogy a megnövekedett betéti állományával alapítékját arányba hozandó, másrészt pedig a háboru befejeztével várható nagyobb mérvű üzleti fellendülésre számítva, a jelenlegi 600 darab 500 korona névértékű részvényen alapuló 300000 korona részvénytörzset a tartaléktörzsből fedezendő 900000 korona összeggel 1,200000 koronára emeli fel akként, hogy a mostani 500 koronás részvényeket bevonja és azokat ugyanannyi 2000 korona névértékű részvennyel cseréli ki, azonkívül további 300 darab 2000 korona névértékű új részvényt bocsájt ki, később meghatározandó árfolyam mellett, miáltal a részvénytőke 1,800000 koro-

nára fog emelkedni. Az új kibocsátású részvényeket az intézet a régi részvényeseknek ajánlja fel elsősorban olyképen, hogy minden két darab régi részvény után egy darab új részvényt bocsájt rendelkezésükre a meghatározandó árfolyam mellett. Ezen művelet keresztülvitele után az intézet saját tőkét 2,450000 korona összegre fogják emelkedni.

— **Közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága f. hó 24-én, délután 4 órakor rendes közgyűlést tart Purgly Sándor dr. főispán elnöke mellett. A napirendre tűzött tárgysorozathoz kiemeltük a következő lényegesebb pontokat: Az 1915—1916. évi rendőrségi állomány felosztása. A kéményseprők kérvénye a kéményseprési díjak ideiglenes emelése iránt. A mátyási V. és VII. számú majorsági bérlek kérvénye a fizetési feltételeknek a régi szokás szerint való megtartása iránt. A 3—13 számú farakodó telepek bérletére megtartott árverés elbírálása.

— **A második ciklusos előadásnak időpontját** (Róna Dezső dr.: A sebészet a háboruban) a közbejött világitási nehézségek miatt a Szabadiceális Szövetség később meghatározandó időre toltta el.

— **Ma, vasárnap délután fél 5 órakor** kezd meg Evetovics prépost plébános a múlt héten közbejött körülmények miatt elmaradt előadását „Baja és környéke a török hódoltság korában” címen a Szabadiceális Szövetség keretében. A rendkívül érdekesítő és lokális érdekű téma nagyszámú hallgatóságot fog vonzani. Egyszeri belépő ára 1 kor. Jegyek Kollár A. és Wagner A. könyvkereskedésében kaphatók.

— **Házasság.** Ma tartotta esküvőjét Kollósvári Blanka Rumbach István gépész-mérnök tartalékos tüzérhadnagygal. Tanúk voltak: Dr. Stipl Károly koronaügyész-helyettes és Dr. Jusics Elemér ügyvéd.

— **Adomány.** A bajai hadiárvaik javára N. N. 2000 kor. Spitzer Károly fiai szeszgyáros cég 1000 koronát juttatott el a polgármesteri hivatalhoz. Mindkét nemeslelkű adakozó a tekintélyes összeggel sok szegény hadiárva szeméből törli ki a fájdalom könnyeit.

— **Halálozás.** Özv. Steiner Sámuelné megtört szívvel tudatja, hogy szerető férje Steiner Sámuel hosszú szenvedés után életének 77-ik évében f. hó 16-án elhunyt. Temetése 18-án délután 2 órakor lesz a közokórházból. Siratják gyermekei és unokái.

— **A felesleges táviratozás ellen.** A belügyminiszter körrendelete szerint a hatóságoknak csak halasztást nem tűrő igen fontos ügyekben szabad tömör és rövid táviratot feladni.

— **Királyunk imája gyűrűk.** Az Orsz. Hadsegélyező Bizottság igen izléses gyűrűket hozott forgalomba felejthetetlen emléktű jó királyunk „A király imádkozik” című közzimert képének dombornyomásával. A gyűrűk, amelyek ezüstből készülnek és 2 koronáért rendelhetők meg a fennnevezett bizottságnál (V. Képviselőház) már eddig is tetemes összeggel gyarapították hadban elesett derék katonáink özvegyeinek és árváinak segélyalapját. A bizottság bizton reméli, hogy most, midőn nemes királyunk eltávozott az élők sorából, nagyközönségünk még melegebben karelja fel e hazafias vállalkozást, amivel nemcsak a nemes célnak áldoz, de szép emléket szerez magának a fennkölt király arcmásában is.

— **Melegedő hely.** Baja város polgármestere közhírré teszi, hogy a Szent László-utcában levő városi óvoda ezidőszereztel rendelkezésre álló helyiségekben, a szokatlan hideg időjárás következtében melegedő helyett rendeztetett be s azok a helyiségek mindazoknak a szegénysorsú lakosoknak számára, akiknek fűtőanyag hiányában otthonukban hideg szobában kell tartózkodniuk és munkájukat végezniük, február hó 18-ik napjától kezdődőleg reggeltől napestig rendelkezésükre áll, azt igénybe vehetik, ott egész nap tartózkodhatnak, sőt kézimunkájukat is ott végezhetik.

— **Képkiallítás a „Szegedi Iparbank” palotájában.** Selymosi Márton ismert nevű budapesti műkereskedő, mintegy kétszáz darab képet hozott Bajára és azokat a „Szegedi Iparbank” palotájának utcai helyiségében állította ki. A kiállított gyűjteményben Bosznay István, Dudits Andor, Endrey Sándor, Boemm Ritta, Éder Gyula, Nyilassy Sándor, Kézdí Kovács László, Neogrady Koszkol Jenő stb. országos nevű festőművészeink neveivel találkozunk. Szóval olyan eseményről van szó, mely kulturális szempontból is megérdemli a művelt közönség érdeklődését.

— **Városi bélyegek.** Elégge nem is dicserhető eszmét vált valóra nem sokára a városi tanács. A bizonyítványokért stb. újabban járó díjat bélyegeken lehet majd leróni és ezen bélyegek megrajzolására a tanács több helybeli dilettánst és professzionatust kért fel. Tudtukkal számos ilyen értékesnek és szépnek látszó kompozíció készült már el és így kilátásunk van művészi nivóju rajzokkal készült bélyegekre. A magunk részéről csak az a hozzátenni valónk van, hogy érdemes volna e sok tervet közszemlére is kitenni és a publikum bírálatát is figyelembe venni.

— **Htközszégi adóhatár.** Pécsről írják: A pécsi izr. hitközség a héten tartotta meg első még pedig rendkívüli közgyűlését a hitközségi adókulcs megváltoztatása tárgyában. A hitközség megnövekedett kiadásainak fedezésére ugyanis a legutóbbi közgyűlésen az adókulcs megváltoztatását határozta el, még pedig oly formában, hogy az alapszabályok megváltoztatásával megszünteti a legmagasabb 800 kor. megállapított adót és az adókulcsnál a megadóztatottak vagyoni helyzetét mérlegeli, szóval megszünteti az adókvítés korlátozását. Történt felebeszésre a vallás- és közoktatásügyi miniszter az adókvítés megváltoztatásának ezen módját nem hagyta jóvá, hanem újabb határozat meghozatalára utasította az izr. hitközséget, melyben megállapítandó a kivethető legmagasabb adó is. Az előjárás mint legmagasabb kivethető adót 2000 koronát hozott javaslatba, melyhez a közgyűlés tagjai sorából többen hozzászóltak, végül pedig névszerinti szavazattal egyhangulag elfogadták az előjárásági javaslatot, mely szerint 18 kor. és 2000 korona között vehető ki az adó.

— **Rokkant katonák foglalkoztatása.** A mesterséget elsajátított, valamint a különböző testi és szellemi munka ellátására képes és vállalkozó rokkant katonák elhelyezésével és a munkakereslet és kínlat közvetítésével a rokkantügyi hivatal és iskolák foglalkoznak. A munkaadó, aki rokkant munkást foglalkoztatni kíván, forduljon a rokkantügyi hivatal iskolájához. Hogy pedig a rokkant katonák iránt megnyilvánuló szimpátiával egyesek vissza ne éljenek, minden a katonaság kötelékéből elbocsátott rokkant katona igazolvánnyal van ellátva.

— **Allami rézgálic kiosztás.** Báró Ghilány Imre földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz és a gazdasági egyesületekhez a folyó évi peronospora védekezésére céljából a szőlősgazdák rendelkezésére kocsátandó rézgálic kiosztása tárgyában. E rendelet szerint előreláthatólag kataszteri holdankint 15 kilogramm rézgálicot lesz módjában a miniszternek a szőlősgazdáknak juttatnia. A rézgálic kiosztásával a miniszter a törvényhatóságokat bizta meg azzal a szigorú utasítással, hogy az idei kiosztást — az előző években foganatosított rézgálic kiosztás alkalmával szerzett tapasztalatok és az esetleg felmerült panaszok figyelembevételével — teljesen pártatlanul és igazságosan akként hajtsák végre, hogy senkinek se lehessen oka jogos panaszra, s hogy a rézgálicból minden szőlőbirtokos művelés alatt álló szőlőterületének arányában teljesen azonos különbség szerint részesüljön. Egyszersmind intézkedett a miniszter, hogy a már készen levő rézgálic a törvényhatóságoknak már most elszállíttassék. Ebből most egy kat. holdra körülbelül 5 és fél kgr. jut. A többi rézgálicot, mielőtt készen lesz, fokozatosan fogják a törvényhatóságok megkapni. A rézgálic ára ma még nem állapítható meg pontosan, azonban nem lesz több kilogrammonként 4 koronánál. Ezenfelül a törvényhatóság, vagy amennyiben ez a kiosztással a gazdasági egyesületet bizná meg, ez utóbbi a kiosztással felmerülő összes költségek fedezésére kilogrammonként legfeljebb 20 fillér jutaleket szedhet a szőlősgazdáktól, úgy, hogy a szőlősgazdáknak legfeljebb 4 K 20 fillért kell a rézgálicért fizetniük s többet követelni nem szabad. Ezt az összeget is legfeljebb a kataszteri holdankint kiállításba helyezett 15 kg. rézgálic után van jogosítva a törvényhatóság illetőleg a gazdasági egyesület előre beszédni a szőlősgazdáktól.

— **Csavargó cigány népfőlkeldő.** A rendőrség tegnap előállította Sikk József pécsi illetőségű 24 éves cigány legényt, akit Pécsen a legutóbb megtartott népfőlkeldő szemlén besoroztak katonának. Amikor megkérdezték a cigánytól, hogy miért nem vonult be katonáékhöz, azt adta okul, hogy fél a himűtől. A rendőrség miként kinyomozta a cigánynak több társa volt, akik közül a nőket illetőségi helyükre toloncolták, a hárfás cigány — katonát pedig azonnal csapattestéhez bevonultatták.

— **Rendőrségi hír.** A rendőrség a Nemzeti Szálló alatt elterülő Sugovicsa részén használatba vett koresolya pálya használatától eltiltotta a közönséget. A pályatestet homokkal behintették és teljesen használhatatlanná vált. A rendőrség ezen intézkedésére az adott okot, hogy a közvetlen a koresolya pálya melletti parton néhány meleg forrás van, a melyből a kifolyó meleg víz a jégtáblát alulról állandóan mossa, és ez által a jég helyült megvékonyodik s esetleg be is szakadhat.

— **Farsangi maszka Járás tilos het óra után.** A rendőrkapitányság ezután is figyelmezteti az érdekelteket, hogy este 6 óra után az utcákban való járás-kelés szigorúan tilos ezekben a komoly, háborús időkben, amikor egyébként is nem igen illik a farsangi maszka járás s különösen ezek lármás hangja és esetleg a közérkölciséget sértő jelmezek viselése, durva megjegyzések és énekek, jó lesz tehát ha az érdekeltek megszívlelik a rendőrség jóakaratu figyelmeztetését és a kihágás elkövetésétől tartózkodni fognak.

— **Lopják a város fáját.** Feljelentés érkezett a rendőrséghez, mely szerint a katonaváros részben a temető mögötti részén fekvő akác erdejéből ismeretlen tettesek néhány nap óta az ej sötétjében az akácfaft lopkodják. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Nemzetközi halottszállítási iroda** Budapest VI. Andrassy ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. Minden felvilágosítást készséggel ad.

— **A „Ratin“ bakteriologiai laboratorium** részvénytársaság patkányokat és egereket élő betegség specifikus előidézőjét tenyészt. E praeparátum, melyet Magyarországon a „Ratin“ vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller utca 30. „Ratin“ elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenáthatatlanul vonzza és még a legbősegebb csapás esetén is rövid idő alatt kiirtja, mert egyik rácsa a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriologiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin“ nem ártalmaz. Mezei egerek irtására szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin“. Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malmosok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

Főmunkatárs:

BOGOVICSBÉLA.

2572—1917. kig. szám

Árverési hirdetmény.

Baja város gazdasági hivatalában f. évi február hó 25 ik napján vasárnap délelőlt 9 órakor 150 métermáza nemes fűzvesző árverés útján eladni fog.

Baja, 1917. február 10.

Weisz Nándor,
tanácsnok.

1785/917. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak pécsi üzletvezetősége a vonalain szükséges falitéglák és cseréptéglák szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A megközelítő évi szükséglet a következő:
388 000 drb. közönséges égetett falitégla,
30 000 drb. égetett lapos fedőcserép tégla,
300 drb. égetett homoru fedőcserép tégla.
Az ajánlatok 1917. évi március hó 1-én déli 12 óráig az üzletvezetőség I. általános osztályának adandók át, illetve oda küldendők be, a bántépén pedig az üzletvezetőség gyűjtőpénztárából 1917. évi február hó 28-án déli 12 óráig teendő le.

A részletes pályázati feltételek és kötelező ajánlati minta a pécsi üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési csoportjánál díjtalanul kapható és valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthető.

Pécs, 1917. évi február hónapban.

AZ ÜZLETVEZETŐSÉG.

Viszketegséget

rülht, sömört legbiztosabban elmulasztja a
Barna zsir. Kis tégely K 1.60
Nagy tégely K 3.—
Caládi adag K 9.— — utasítással rendelhető:
Dr. FLESCHE. „Korona“ gyógytárából, Győr.

Schvarcz József és Tsa

Budapest, Vilmos császár-ut 53. (saját ház.)

MŰSZAKI UNIVERSUM (Alapítva 1884)

LEGKITÜNÖBB BESZERZÉSI FORRÁS

GÉPEK, SZERSZÁMOK,
SZIJJAK, OLAJOK, ZSIRADÉKOK
BÁRMIFÉLE CIKKEKÖSSZES IPARI, GAZDASÁGI
ÉS HÁZI CÉLOKRA. — — —

SÜRGÖNYCIM: USZÓ, BUDAPEST.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZa légutak
megfolyósodásánál,
a garat és hörgők
hurutjánál, tüdő- és
mellhártya-gyulladásnál.Ejőrtalpa jaja de drago
Hamar PALMA védőt rafa**Nemzetközi**
halottszállítási irodaBudapest. V., Andrassy-ut 11. szám.
Telefon 167-30.**Exhumál gyorsan, olcsón.**

Minden felvilágosítást készséggel ad.

Bajai Takarékpénztár.

— Alapítatott 1847-ben —

Meghívó.

A Bajai Takarékpénztár

1917. évi február hó 25-én délelőtti 10 órakor Baján, az intézet saját termében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
 2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása, ugy az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentés iránti határozathozatal.
 3. Indítvány a részvénytőkének a tartaléktőkéből leendő felmentése és újabb részvények kibocsátása, s ezekkel kapcsolatban
 4. az alapszabályok 1. és 2. §-ának módosítása tárgyában.
 5. Igazgatósági előterjesztések.
 6. Négy igazgatósági- és
 7. egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
- Baja, 1917. február hó 12.

Sztrély Lipót s. k.

vezérgazdát

Kivonat az alapszabályokból.

12. §. A közgyűlésen részt vehet minden részvényes, ha a közgyűlési hírdetéseit, illetve egybe-hírvásait megelőző év december hó 31-ig az intézet részvénykönyvében saját nevére ártt részvényrel bír és azt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál térítvény mellett letéteményezi, ha ezt tenni elmulasztja, szavazati jogát a közgyűlésen nem gyakorolhatja. (5. §.)

13. §. A közgyűlésen minden részvényest, minden egyes részvénye után egy szavazati illet meg, azonban 10 szavazatnál több egy személyben nem egyesíthető s így többel senki sem bírhat, sem mint részvénytulajdonos, sem úgy mint meghatalmazott. Tizen felüli részvényei után a részvényest megjelölt szavazati jog azonban más, jelenlevő részvényese és pedig a 14. §. értelmében meghatalmazás nélkül átruházható.

Kiskorúak és jogi személyek a részvénytulajdonost megjelölt jogukat, így tehát szavazati jogukat is törvényes képviselőjük (gyámjuk, gondnokuk) által gyakorolhatják, kik ezen minőségüket kellemen igazolni tartoznak.

14. §. A szavazati jog meghatalmazott által is gyakorolható; így esetekben — a törvényes képviselő kivételével — különben is szavazatképes részvényesek lábandók el alkuszern, két tann előtt alánt meghatalmazással. (13. §.)

15. §. A részvényesek a letett részvényekről elismervényt kapnak, mely egyszerűs mind a közgyűlésbe való belépésre igazoló jegyül is szolgál — és mellyel a szavazatszedő küldöttség előtt igazolják az őket megjelölt szavazatok mennyiségét. (13., 20. §.)

A letett részvények csakis az elismervény bevonása mellett szolgáltathatók ki.

11. §. A közgyűlésen oly tárgyak felett, melyek a közgyűlést egybehívó hírdetés napirendjében közzétéve nem lettek, illetőleg a 18. §. értelmében nem indítványoztatnak, sem tanácskozn, sem érvényes határozatot hozni nem lehet.

Az igazgatóság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk a Bajai Takarékpénztár 69-ik üzletévi zárszámadását, a vagyommérlegét és a tiszta jövedelem felosztására tett javaslatunkat, a felügyelő-bizottság ezekhez hozzájáruló jelentésével kapcsolatban előterjeszteni.

A pénzüzet immár a harmadik éve, hogy a világháboru kínos hatása alatt áll és ezért üzleti tevékenységünket főként a kölcsön visszafizetésekkel, a hadikölcsönjegyzekekkel, a rendkívül megszaporodott takarékbetétek ellátásával, hadbavonult ügyfeleink kötelezettségeinek gondos nyilvántartásával járó teendők vették igénybe.

Mint általában a pénzüzeteknél, a miénknl is a betétek szokatiannal nagymennyű emelkedést mutatnak, ami kiválólag a gazdaközönségénél még mindig fokozódó pénzbőségnek tulajdonítható, amint hogy a hitelüzletek pangásának és a kihelyezési üzletágak lepadásának oka is onnan származtatható le. Ezen üzleti visszahanyatlásnak tudható be következesképpen még a kamattörve-delmeink esőkkenése is, amit az egyéb hasznosítatás hiányában, a vezető intézeteknél elhelyezett nagymennyiségű pénzfeltelegek alacsonyabb kamatozása nem pótolhatott, hanem arra vezetőt ben-nünket, hogy betevőinkre tekintettel a lehetőség határáig fenntartott szokatiannal magas betéti kamatlábat, — amint ezt az összes pénzüzetek megtették — mi is az adott viszonyokhoz mérsékeljük.

Intézetünk saját ingatlanainak eladása eléggé eredményesen indult meg a múlt évben és főképen a sajátai földről történt eladások járta igen kielégítő sikerrel és megszüllőltotta abbeli számításunkat, hogy a mintegy 800 kat holdnyi még meglévő ottani földbirtokainak értékesítése is a további eladásokkal ugyancsak sikerrel fog lefolytatódni, úgy hogy a hadbavonulások miatt az eddignél is esélyesebb hozamért, bőséges kárpótlást fog majd kapni.

Kötelességét intézetünk a IV-ik és V-ik hadikölcsön kibocsátásoknál 300000 K erejéig tör-tént további jegyzéseivel véte teljesíteni, ezzel az eddig kibocsátott öt hadikölcsönből intézetünk, a különben is nagy papírlálmánya dacára, a saját részére összesen 600000 K jegyzett. De

emellett buzgalommal és sikeresen igyekezett ügyfeleit mint mindig, ezuttal is a jegyzések iránt hangolni, amennyiben mult évben mindkét ezen kibocsátásokra nála történt jegyzések mennyisége, a saját jegyzésével együtt 2877550 K összegre rugott.

Nem mulaszthatjuk el felemlíteni itt, hogy a magánforgalomban az értékpapírok, főleg a mi tárcáinkat tulajdonmólag képező záloglevelek ezidőszert jelentékeny áremelkedést értek el, úgy hogy a magánforgalmi árfolyamok a mi papírjaink leltári értékelését általában már meghaladják és így mindinkább erősöbödik a kilátásunk az iránt, hogy a háborus időszak alatt elviselt árfolyamvesztéseink visszatérülni fognak.

Mivel pedig már is számítunk arra, hogy a háboru befejeztével nagyobb mérvű üzleti fel- lendülés fog következni, másrészt idejét elérkezettnek látjuk annak is, hogy megnövekedett betéti állományunkkal alaptőkénket arányba hozzuk, indítványozni fogjuk a t. Közgügyiülésnek, hogy az alapszabályok 1. és 2. §§. megfelelő módosítása mellett határozza el miszerint:

1. a jelenlegi 600 drb. 500 K névértékű részvényen alapuló 300000 K részvénytőkét a tartaléktőkéből átkönyveléssel felhasználandó 900000 korona összeggel 1200000 K emeli fel akként, hogy a mostani 500 K részvényeket 2000 K névértékűekkel cseréli ki,

2. továbbá, hogy még 300 drb., már 2000 K névértékű új részvény kibocsátására is felhatalmazza az igazgatóságot akként, hogy a részvények kibocsátási árfolyama legalább is 3500 K legyen és hogy a részvényeket minden két régi után egy drb. új részvényre az elővételi-jog illesse meg, végül, hogy a kibocsátás és befizetések idejének és egyéb módozatának megállapítása az igazgatóságnak tartassék fenn.

Az említett kedvezőlen üzleti viszonyokhoz képest, mérlegünk ezuttal is kielégítő eredménnyel záródik, amennyiben az 1914-ik évben, az értékpapírárfolyam-vesztés részbeni pótlására, a külön tartaléktőkéből is felhasználott 65000 K-ra a tavalyi nyereségünkben már visszatérített 30000 K után, a mostani nyereségünkben megint közvetlenül az eredmény számlán visszatérítettünk további 30000 K összeget és emellett még lehetővé vált, hogy a tavalyi 190 K osztalék megállapítását ezuttal is javaslathoz hozzassuk.

Nyereségfelosztási javaslatunk a következő:

A tiszta nyereség gyanánt kimatott	K	178.764-27
összeg vételessé a jutalék számításához alapul és abból számítottassék le az alapszabály szerinti 28% jutalék fejében a vonatkozó adó törvény értelmében a jutalékra jogosultak által az 1914. évben kapottál nem nagyobb összeg, vagyis	K	49.343-49
K 50.054 — helyett	K	129.420-78
aminek megtörténte után maradni fog ehhez hozzáadva a mult évről áthozott nyereségrészt	K	2.133-10
felosztandó lesz	K	131.553-88

További javaslatunk szerint ezen összegből:

A tartaléktőkéhez adassék az alapszabály szerinti 5%.	K	8.938-22
Részvényenkint a 600 drb részvény után K 190 —	K	114.000 —
Felügyelők díjazására	K	2.400 —
Jótekonycélokra	K	3.000 —
Marad a jövő évre átvendő nyereségrész	K	3.215-66

A jótekonycélu 3000 korona összeg felosztását szokásosan a következőképen ajánljuk.

Állandósított adományok:

A helyben létesítendő árvaházra	K	200 —
A helybeli tüdőbeteg-gondozó intézet részére	K	100 —
A helybeli önk. tűzoltó egyletnek	K	100 —

A bajai első nőegyletnek	K	100 —
A bajai izraelita nőegyletnek	K	50 —
A helybeli jótekonycélu leányegylet részére	K	50 —
A helybeli kath. legényegyletnek	K	40 —
A helybeli kereskedő ifjak betegsegélyző egyletének	K	20 —
A helybeli elemi iskolai szegénys. gyermekeknek könyvre és ruhára	K	230 —
A bajai lelenyegyermekeknek	K	50 —
A helybeli szegények felruházására	K	40 —
A helybeli főgimnáziumnak 2 rendű ösztöndíjra	K	100 —
A helybeli főgimnázium ifjusága segélyegyletének	K	50 —
A helybeli állami tanítóképző-intézetnek ösztöndíjra	K	50 —
A helybeli polgári és kereskedelmi iskolának ösztöndíj	K	50 —
A helybeli iparostanonc iskolások részére jutalom	K	50 —
A bajai sport-egyletnek	K	50 —
Széchenyi szövetségnek	K	50 —
A magyarországi tanítók árvaházi egyletének	K	20 —
Az „E. M. K. E. -nek	K	40 —
A felvidéki magyar köznevelődési egyesületnek	K	20 —
A dunántúli magyar köznevelődési egyesületnek	K	20 —
A délmagyarországi magyar köznevelődési egyesületnek	K	20 —
Összesen:	K	1500 —

levonása után még fenmaradó 1500 korona az év folyamán felmerülő egyéb jötekonyságok és közcélú adományok fedezésére szolgál.

Mint hogy az igazgatóságban Allaga Ottó, Müller József, Tománovits György és Turóczy Mátyas igazgatósági tagok megbízatása, a felügyelő-bizottságban pedig dr. Boros József felügyelő megbízatása lejárt, mindezen helyek választás utján leendő betöltése iránti intézkedés a t. Közgügyiülésnek ugyancsak egyik feladatát fogja képezni.

Kérjük továbbá ezen jelentésünket tudomásul véve, a bemutatott zárszámadásokat helyeselve, a mérteget megállapítani, a nyereségfelosztási javaslatunkat elfogadni és az igazgatóság, úgy a felügyelő-bizottság részére a szokásos felmentvényt megadni.

Értesítjük a mélyen tisztelt részvényeseket, hogy a részvényeszelvényeinket ezuttal is a Magyar Takarékpénztárak Központi jelzálogbankja mint r.-t. Budapest, V. ker., Tükör-utca 4. sz. díjmentesen váltja be.

Baja, 1917. évi február hó 12-én.

Az igazgatóság.

Tisztelt Közgügyiülés!

Alulírottak, mint a Bajai Takarékpénztár felügyelő-bizottsága tisztelettel jelentjük, hogy a Bajai Takarékpénztár 1916. évi ügyvitelét és üzleteit állandóan figyelemmel kísértük, az év folyamán könyveit, pénztárát, értékeit többször megvizsgáltuk és azokat mindig a legnagyobb rendben találtuk.

Az igazgatóság által előterjesztett 1916. évi zárszámadásokat, illetőleg vagyommérleget és eredményszámát is megvizsgáltuk, azok helyességét megállapítottuk, az igazgatóságnak a nyere-mény felosztására vonatkozó javaslatát helyeseljük és elfogadásra ajánljuk, egyszersmint kérjük az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére az 1916. üzletére vonatkozó felmentvényt megadni.

Baja, 1917. évi február hó 12-én.

A felügyelő-bizottság.

	Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér
Más pénzüintézetek részére fizetett teherkamatok:						
Lombard előlegeink után	873	57				
Visszeszámitások után	4396	58	33768	75	2133	10
Engedményezett jelzálogos követelések után	28498	60			96213	57
					122591	69
Egyéb teherkamatok:					258855	97
Takarékbetétek és folyószámlák utáni kamatok			557297	40	166674	03
Nyugdíjalap saját kamatai			13200	—	561	78
					55512	64
Költségek:						
Adók a takarékbetétek és folyószámlák kamatai után			56087	39	64502	48
Egyéb adók és illetékek			25848	33	170945	91
Az üzlettel járó kezelési, per és egyéb költségek és javadal-			78208	42	14922	79
mázsások			30000	—	11008	24
A külön tartalékból az 1914. december 31-én az értékpapírok					12785	46
árkülönbözete fejében elvont K 65000) — összeg folytató-						
lagos részbeni visszatérítésére						
Leírások:						
Behajthatlan váltókövetelések	773	88				
Felszerelési tárgyak és butorzat avulására	626	12	1400	—		
Múlt évről áthozott nyereség	2133	10				
Ez évi tiszta nyereség	178764	27	180897	37		
			976707	66	976707	66

Nyereség áthozat az előző évről

Kamatjövedelem az üzletágaknál:

Személyi hiteli váltók után

Jelzáloggal biztosított váltók után

Kamatkozó jelzálogos kölcsönök után

Törlesztéses jelzálogos kölcsönök után

Zálog előlegek után

Különféle adósok fedezett tartozásai után

Egyéb jövedelmek:

Más pénzüintézeteknél elhelyezett tőkék után

Értékpapírok szelvény jövedelme

Főtéri bérház jövedelme

Egyéb ingatlanok jövedelme

Jutalékok és díjak

Baja, 1916. december hó 31.

Sautrély Lipót s. k.
vezérgazgató.**Müller József** s. k.
igazg. tag.**Tury Mátyás** s. k.
igazg. tag.**Dely Géza** s. k.
igazg. tag és számvizsgáló.**Bernhart Ernő** s. k.
ügyvezető-főkönyvelő.**Tománovits György** s. k.
igazg. tag.**Allaga Ottó** s. k.
igazg. tag és számvizsgáló.**Rimler József** s. k.
penztáros.**Wunderlich József** hadbavonult
igazg. tag.**Lerner Antal** s. k.
igazg. tag és számvizsgáló.**Dr. Vojnics Ferenc** s. k.
igazg. tag.

A jelen eredmény-számlát megvizsgáltuk és a könyveléssel egyeztetjük és mindenképen helyesnek, egyezőnek találtuk.

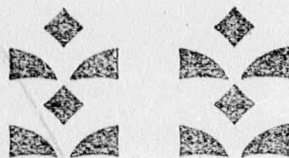
A felügyelő-bizottság:

Dr. Reiser Péter s. k.
felügyelő.**Dr. Boros József** s. k.
felügyelő.**Schmidt Ferenc** s. k.
felügyelő.

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal, leírásokkal szolgál az

„AZ UJSÁG”

POLITIKAI NAPILAP OLVASÓINAK.

Előfizetési árak:

Egy hónapra K 2 80.

Negyedévre K 8.—

Félévre K 16.—

Egész évre 32.—

Megrendelő cím:

„Az Ujság” kiadóhivatala Budapest, VII., kerület Rákóczi-ut 54. szám.

KOLLÁR A. BAJA

ALAPITTATOTT 1846

TELEFON SZÁM 187

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- ÉS
RAJZSZERKERESKEDÉSE • ÜGYVÉDI
ÉS KÖZSÉGI NYOMTATVÁNY-RAKTÁR

AZ 1900 ÉVI HELYI IPARKIÁLLITÁ-
SON ARANYÉREMMELEL KITŰNTETVE •
A BAJAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

KÖNYVNYOMDA

KÖNYVKÖTÉSNET